

[Indenrigsministeren.]

ærede Medlems Partis Vegne, eller om dette ikke var Tilfældet. Jeg ser saaledes paa de nye Tanker, som jo i nogen Maade ogsaa er mig bekendte, at jeg finder dem interessante, ligesom ogsaa de Indlæg til Klarlæggelse af dem, som fra forskellige Sider er fremkommet, men jeg tror, de maa i ganske anderledes Grad, end Tilfældet nu er, afklares, inden man rejser en Kamp om dem paa den Maade, som de ærede Medlemmer ønsker, for at skaffe dem Plads i vor Forfatning. Man skal dog huske paa, at et Folk kan ikke til enhver Tid ligge midt i en Forfatningskamp; vi kan ikke til enhver Tid være stillet overfor hele den Valgmekanisme, der skal sættes i Gang som Følge af Grundlovsændringer. Ærede Talere bør dog erindre, at den nuværende Forfatning har ikke mere end 10 Aar paa Bagen; det er i Aar Tiaaret siden dens Ikrafttræden, og nu er det selve dens Fædre, i hvert Fald da dem, som tillagde sig Faderskabet, der vi ombringe denne Forfatning. Tonen af Lovsangene klinger endnu i vore Øren; og nu raaber Sangerne, saa saare den sidste Tone er hendøet, *pereat* over denne Forfatning, og det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers stærke Røst lyder kraftigt i Koret. Vi ved jo, hvor det ærede Medlem Hr. Christmas Møller staar i denne Sag, og jeg haaber ogsaa, vi skal faa Rede paa, hvor hans Parti befinder sig.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg var kommet til det Resultat, at Landstinget var i bedste Fald overflødigt — det var, naar der sad en Regering, som ikke var radikal-socialdemokratisk — og i andet Fald, det vil sige, naar en saadan Regering sad, var det skadeligt. Jeg vil sige, at hvis det ærede Medlem i 1915, i Stedet for at citere Psalmisten, havde bekendt sig til denne Opfattelse, vilde der være blevet større Konsekvens i hans forfatningsmæssige Arbejde, end der nu er, og saa vilde Socialdemokratiets Holdning overfor Grundlovsændringen i 1920 være blevet mere forstaaelig, end den var, selv om den ikke vilde være blevet mere forsvarlig.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg viste i forrige Samling en levende Interesse for Nedskaeringen af Tallet paa Landstingsmænd, det Tal nemlig, som ikke er grundlovsfæstet. Han sagde: Kan vi ikke komme af med Landstinget, maa vi i alt Fald kunne begrænse dets Medlemstal med 6—7, nemlig Medlemstallet for de Landstingskredse, som ligger udenfor Hovedstaden. Den Interesse, det ærede Medlem havde for godt et halvt Aar siden, synes nu at være fuldstændig fordampet, han opholdt sig slet

ikke ved denne Sag. Det ærede Medlem pegede for godt et halvt Aar siden paa, at her var der dog en sikker Besparelse at naa, og den gik han med stor Kraft ind for og bebrejdede mig, at jeg ikke havde stillet Forslag derom. I Gaar havde det ærede Medlem ikke et Ord at bemærke om den Sag. Ja, hvis nogen vil spørge hvorfor, vil jeg sige: Læs i Bemærkningerne til Lovforslaget, saa vil De finde Forklaringen paa, at det ærede Medlems Interesse er forsvundet. Man ønsker nok at spare, men man ønsker ikke at spare for enhver partimæssig Pris.

Man har ogsaa her drøftet Landstingets forfatningsmæssige Holdning i Tiden siden det nuværende Landstings Skabelse. Man har været inde paa at drøfte Landstingets Stilling i 1919 overfor det Krav, der fra den radikale Regering rejstes om et Statslaan paa 120 Mill. Kr., tror jeg det var. Jeg vil derom sige, at jeg som Medlem af Landstinget paa det Tidspunkt arbejdede efter Evne for den Stilling, som Landstinget indtog, og jeg vedkender mig, at jeg ønsker, det maa blive Forfatningspraksis, selv om det skal forblive en uskreven Lov, at Landstinget, naar Strid mellem de to Ting opstaar, forholder sig saaledes, som Landstinget erklærede at ville forholde sig i 1919. Thi netop derigennem kommer Landstinget til at udøve sin Mission som det mere overvejende, prøvende Ting, der ved Modstand kun i begrænset Tid kan modsætte sig Reformen, der i Folket gennem Folketingsvalg viser sig modnede til Gennemførelse. Jeg ser saaledes paa Landstinget, at det ved sin Sammensætning, ved den praktiske, teoretiske og faglige Indsigt det rummer, meget vel er i Stand til at røgte sin Opgave, saaledes som den er formet i Grundloven af 1915, og meget vel er i Stand til at gøre, og ogsaa gør, en værdifuld Indsats i den politiske og samfundsmæssige Udvikling, og derfor forbavser den Stilling, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har indtaget til denne Sag, mig i ikke ringe Grad.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch angreb voldsomt Landstinget for dets Stilling i 1919 til selve Laanesagen. Det ærede Medlem skruede sig op til at sige, at Landstinget da foretog et groft forfatningsmæssigt Overgreb. Det ærede Medlem vil dog vel ikke frakende Landstinget Medbestemmelsesret i den almindelige Lovgivning, ogsaa i Laanesager? Hans voldsomme Bemærkning kunde tyde derpaa. Men saa sagde det ærede Medlem til sidst: Ja, men her er Tale om et gammelt Stykke Histo-